

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Ιανουαρίου 2015
(OR. en)

5369/15

COTER 9
COMEM 8
COMAG 10
COPS 9
POLMIL 3
IRAQ 1
CONUN 7
COHOM 3
COSI 7
ENFOPOL 16

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της: Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου
προς: Τις αντιπροσωπείες

Θέμα : Γενικό πλαίσιο της στρατηγικής για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας στη Συρία και το Ιράκ, με ιδιαίτερη έμφαση στους ξένους μαχητές

Εν συνεχεία της συνεδρίασης της Ομάδας «Τρομοκρατία» (Διεθνείς πτυχές) που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2015 και κατά τα συμφωνηθέντα από το Συμβούλιο, επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπείες το γενικό πλαίσιο της στρατηγικής για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας στη Συρία και το Ιράκ, με ιδιαίτερη έμφαση στους ξένους μαχητές.

**Γενικό πλαίσιο της στρατηγικής για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας στη Συρία και το Ιράκ,
με ιδιαίτερη έμφαση στους ξένους μαχητές**

1. Η εν λόγω στρατηγική συνιστά ένα στοιχείο της ευρύτερης εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ έναντι του Ιράκ και της Συρίας. Αν και έχει ως στόχο την πάταξη της τρομοκρατίας, τοποθετείται στο ευρύτερο πολιτικό και περιφερειακό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει την παροχή στήριξης στη μετριοπαθή αντιπολίτευση στη Συρία και τη συνεργασία με το Ιράκ για τη δημιουργία συστήματος διακυβέρνησης με μεγαλύτερη συμμετοχή που θα αντιμετωπίσει την ανθρωπιστική κρίση.
2. Η στρατηγική αυτή εδράζεται στην προσέγγιση της ΕΕ βάσει της ποινικής δικαιοσύνης για την πάταξη της τρομοκρατίας με ταυτόχρονη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΕ πιστεύει ακράδαντα ότι το κράτος δικαίου και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών αποτελούν τη βάση της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Όλα τα μέτρα που λαμβάνονται για το σκοπό αυτό πρέπει να συνάδουν με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (μεταξύ άλλων, Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, κατά περίπτωση), τη νομοθεσία για τους πρόσφυγες και το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.
3. Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε από την ΕΥΕΔ, σε στενή συνεργασία με τον Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης (ΣΑΔ) και τις υπηρεσίες της Επιτροπής, καθώς και με τα κράτη μέλη.

Στόχοι

4. Συνολικός στόχος στον οποίο συμβάλλει η στρατηγική είναι η βελτίωση ή η αποκατάσταση των συνθηκών που θα οδηγήσουν στην πολιτική σταθερότητα της περιοχής.
5. Η αντιτρομοκρατική δράση δεν μπορεί να αποδώσει χωρίς ευρύτερες πολιτικές διαδικασίες. Πρέπει να ενταχθεί στο θεματολόγιο της διεθνούς κοινότητας, στο πλαίσιο ολοκληρωμένης προσέγγισης που δίνει έμφαση στις προληπτικές εργασίες. Εν προκειμένω, οι στόχοι της στρατηγικής είναι διττοί: παροχή πιο μακροπρόθεσμου πλαισίου το οποίο:
 - Ελαχιστοποιεί τους κινδύνους για την Ευρώπη και τα συμφέροντά της καθώς και την απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα από την τρομοκρατία η οποία προέρχεται από τη Συρία και το Ιράκ.

- Συμβάλλει στη στρατηγική νίκη επί του ISIL/Da'ish και της Jabhat al-Nusra, συμπεριλαμβανομένης της ιδεολογίας τους που βασίζεται στη βία.

Προτεραιότητες δράσης

6. Πρέπει να εξασφαλισθεί αμέσως ότι η απειλή δεν θα ενισχυθεί, ήτοι να σταματήσουν οι στρατολογήσεις και ότι η απειλή δεν θα εξαπλωθεί πέραν των συνόρων Συρίας/Ιράκ. Ωστόσο, η αναχαίτιση από μόνη της θα συμβάλει στο μετριασμό της απειλής αλλά δεν θα την εξαφανίσει. Αυτό απαιτεί πιο ευρεία και συνεκτική προσέγγιση και μεγαλύτερο φάσμα μέσων.
7. Η πολιτική διάσταση αποτελεί σημαντικό παράγοντα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Προκειμένου να ανακοπούν η ανάπτυξη του ISIL/Da'ish και η υποστήριξή του από τον λαό, οι ιρακινές αρχές πρέπει να προωθήσουν τη συμφιλίωση και να εφαρμόσουν πολιτικές με ευρεία συμμετοχή. Η διεθνής κοινότητα εξέφρασε την υποστήριξή της στις ιρακινές αρχές κατά τη Διάσκεψη του Παρισιού, στις 15 Σεπτεμβρίου 2014, για την ειρήνη και τη σταθερότητα στο Ιράκ, ένα σημαντικό πρώτο βήμα.
8. Το συριακό καθεστώς έχει την κύρια ευθύνη για το χάος που επικρατεί επί του παρόντος στη Συρία. Άφησε το ISIL/Da'ish να ευδοκιμήσει, επιτρέποντας έτσι να επιδεινωθεί η κατάσταση. Η συνεχής από μέρους του καταστολή των μετριοπαθών ομάδων της αντιπολίτευσης τροφοδοτεί τον εξτρεμισμό. Συνεπεία των πολιτικών και των δράσεών του, το καθεστώς του Άσαντ δεν μπορεί να θεωρηθεί εταίρος μας στην καταπολέμηση του ISIL. Οι άμεσες ενέργειές μας κατά της τρομοκρατίας πρέπει να στηρίζουν τη μετριοπαθή αντιπολίτευση και να συνδυαστούν με νέες προσπάθειες για την πολιτική μετάβαση στη Συρία.

9. Σε στενό συντονισμό με το εσωτερικό προληπτικό μας έργο, πρέπει να υπάρχει επαγρύπνηση στο **Εξωτερικό Προληπτικό** έργο βάσει της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (2005) και όσον αφορά τα διάφορα κίνητρα ταξιδιού, μεταξύ άλλων και στις διάφορες κοινότητες της διασποράς. Θα πρέπει να έχουμε ως στόχο την ενίσχυση των προσπαθειών μας κατά των πιθανών πηγών χρηματοδότησης και στρατολόγησης για τις ανάγκες του ISIL/Da'ish. Θα πρέπει επίσης να εργαστούμε σε τρίτες χώρες που αποτελούν σημαντικές πηγές για ξένους μαχητές -ιδίως στο Μαγκρέμπ- ή είναι χώρες διέλευσης και να συνεργαστούμε μαζί τους. Θα πρέπει να μεταδώσουμε τις βέλτιστες πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί εντός της ΕΕ. Ομοίως, θα πρέπει να μεριμνήσουμε ώστε να αντλήσουμε και να εφαρμόσουμε τα διδάγματα από τις εμπειρίες άλλων στον τομέα αυτόν. Θα πρέπει ιδίως να έχουμε ως στόχο την παροχή εναλλακτικών μη βίαιων διεξόδων, όπως είναι οι δραστηριότητες αντιπερισπασμού για αυτούς που ελκύονται από τις συγκρούσεις στη Συρία και το Ιράκ. Υπάρχει πλούσιο διαθέσιμο υλικό για την αντίκρουση της προπαγάνδας, το οποίο θα πρέπει να αξιοποιήσουμε για το έργο μας τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά, ώστε να αντικρούσουμε την προπαγάνδα των τρομοκρατών και την ιδεολογία που διατείνονται ότι έχουν. Δεδομένου του σημαντικού ρόλου που φαίνεται να έχουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιδίως στη στρατηγική του ISIL/Da'ish, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στο έργο που επιτελείται στο διαδίκτυο. Πρέπει να καταπολεμήσουμε αποτελεσματικότερα την υποκίνηση εχθρότητας ή βίας, μέσω διαδικτύου, ενθαρρύνοντας την αφαίρεση του βίαιου ακραίου περιεχομένου που βρίσκεται στο διαδίκτυο και προστατεύοντας συγχρόνως το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί περαιτέρω ο διάλογος με τις κυριότερες ιδιωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία με αυτές για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας του ISIL/Da'ish και την αφαίρεση περιεχομένου, όπου αυτό είναι δυνατό. Θα πρέπει να αναπτύξουμε κατά προτεραιότητα τις ικανότητες των τρίτων χωρών σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές επικοινωνίες, πιθανώς βάσει του μοντέλου που χρησιμοποιήθηκε για το έργο της εσωτερικής ομάδας συμβούλων για τις στρατηγικές επικοινωνίες στη Συρία («Syria Strategic Communications Advisory Team») (SSCAT)).

10. Όσον αφορά το σκέλος της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας το οποίο αφορά τις **Επιδιώξεις**, θα πρέπει να αναπτύξουμε ικανότητες σε ό,τι αφορά το κράτος δικαίου και τις έρευνες και διώξεις που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, οι οποίες να συνάδουν με τα ανθρώπινα δικαιώματα, ώστε να καταστούν δυνατές η ταυτοποίηση, η κράτηση, η ποινική δίωξη και, κατά περίπτωση, η φυλάκιση των υπόπτων, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένης της δυνατότητας να χρησιμοποιηθούν πλήρως οι διατάξεις του Καταστατικού της Ρώμης, όπου αρμόζει. Προς υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών, θα πρέπει να εργαστούμε με τρίτες χώρες για τη βελτίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας, προκειμένου να εντοπιστούν και να διαλυθούν τα δίκτυα στρατολόγησης και διευκόλυνσης, καθώς και για να ταυτοποιηθούν και να διωχθούν ποινικά (όπου αρμόζει) οι ξένοι μαχητές. Θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα η ανάληψη περαιτέρω δράσης κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αξιοποιώντας την απόφαση ΣΑΗΕ 2170 (2014) και την απόφαση ΣΑΗΕ 2178 (2014). Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των πηγών χρηματοδότησης του ISIL/Da'ish (μεταξύ άλλων της πώλησης πετρελαίου και άλλων εμπορευμάτων), την υποστήριξη των επιχειρήσεων «Safer Giving», τις επικοινωνιακές δραστηριότητες με χώρες της περιοχής και τη δημιουργία ικανοτήτων σε τρίτες χώρες για την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Δεδομένου του ρόλου που έχει η απαγωγή για λύτρα στην άντληση πόρων για το ISIL/Da'ish, θα πρέπει να προωθήσουμε τη θέση της ΕΕ στο ζήτημα αυτό και να αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους, ιδίως στον ιδιωτικό και στον μη κυβερνητικό τομέα. Θα πρέπει να εξετάσουμε δράσεις για την ενίσχυση της ασφάλειας των συνόρων (περιλαμβανομένων των αερολιμένων και των λοιπών σημείων διέλευσης) σε χώρες πέριξ της Συρίας και του Ιράκ, προκειμένου να διευκολυνθούν ο εντοπισμός και η παρεμπόδιση του ταξιδιού καθώς και η ταχεία ταυτοποίηση αυτών που αναχωρούν και ενδέχεται να αποτελέσουν απειλή. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να εργαστούμε για την καλύτερη κατανόηση των τρόπων με τους οποίους αποκτούν τον οπλισμό και τον εξοπλισμό τους οι τρομοκρατικές ομάδες στη Συρία και το Ιράκ και να δράσουμε για να αποτρέψουμε τη διάδοση όπλων (τόσο εντός όσο και εκτός της Συρίας και του Ιράκ).
11. Όσον αφορά το σκέλος της **Προστασίας**, θα πρέπει επίσης να αποτελέσει προτεραιότητα η δημιουργία ικανοτήτων σε ό,τι αφορά την ασφάλεια της αεροπλοΐας σε περιφερειακό επίπεδο. Η συγκράτηση της απειλής εντός των συνόρων της Συρίας και του Ιράκ πρέπει επίσης να περιλαμβάνει δράσεις για να αποτραπεί η λαθραία έξοδος προηγμένων συμβατικών όπλων ή οπλικής τεχνολογίας. Τέλος, όσον αφορά το σκέλος της **Αντίδρασης**, θα πρέπει να δημιουργήσουμε ικανότητες στην περιοχή για την αντιμετώπιση των τρομοκρατικών επιθέσεων. Στις ενέργειες αυτές θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η παροχή βοήθειας για την ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη εργαλείων διαχείρισης κρίσεων, ώστε να μπορεί η κοινωνία των πολιτών να ανταπεξέλθει σε επιθέσεις που έχουν ως στόχο τις οικείες κοινότητες.

Επαφές με βασικούς εταίρους

12. Η ΕΕ δεν θα μπορέσει να εφαρμόσει αυτή τη στρατηγική μοναχή της. Οι επαφές με τους περιφερειακούς εταίρους και μεταξύ αυτών - περιλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της δημιουργίας ικανότητας για τη συγκράτηση της τρομοκρατικής απειλής – καθώς και με άλλους βασικούς εταίρους θα έχουν ουσιώδη σημασία για την επιτυχία. Η Διάσκεψη του Παρισιού στις 15 Σεπτεμβρίου 2014 για την ειρήνη και την ασφάλεια στο Ιράκ αποτέλεσε σημαντικό βήμα για το ζήτημα αυτό.

13. Κεντρικό ρόλο θα έχουν τα ΗΕ με άξονα το Συμβούλιο Ασφαλείας. Πιο συγκεκριμένα, η απόφαση ΣΑΗΕ 2170 και η απόφαση ΣΑΗΕ 2178 καλούν όλα τα κράτη μέλη να αναλάβουν αποφασιστική δράση για να σταματήσει η ροή ξένων μαχητών, να κατασταλεί η χρηματοδότηση του ISIL/Da'ish και να καταπολεμηθεί η υποκίνησή της. Θα πρέπει να υποστηρίξουμε ενεργά τις χώρες που εφαρμόζουν τόσο τις συγκεκριμένες όσο και διάφορες συναφείς αποφάσεις του ΣΑΗΕ. Πρέπει να εξακολουθήσουμε να δραστηριοποιούμαστε στις σχετικές πρωτοβουλίες του Παγκόσμιου Φόρουμ κατά της Τρομοκρατίας (GCTF).